

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 871/10
24.02.2011. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Снежане Андрејевић, председника већа, Соње Бркић и Мирјане Ђерасимовић, чланова већа, у парници тужиоца Републике Србије, чији је законски заступник Републички јавни правобранилац, против тужених Земљорадничке задруге М. из М., коју заступа П.Л., адвокат из К. и Д.Д. из М., чији је пуномоћник П.Л., адвокат из К., ради утврђења ништавости уговора, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Окружног суда у Зрењанину Гж бр.1899/08 од 19.02.2009. године, у седници одржаној 24.02.2011. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Окружног суда у Зрењанину Гж бр.1899/09 од 19.02.2009. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Зрењанину Гж бр.1899/08 од 19.02.2009. године одбијена је као неоснована жалба тужиоца Републике Србије и потврђена пресуда Општинског суда у Кикинди П бр. ... од 17.09.2008. године којом је одбијен тужбени захтев за утврђење ништавости уговора о купопродаји закљученог између тужене Земљорадничке задруге М. као продавца с једне стране и туженог Д.Д. из М. као купца с друге стране, дана 17.04.2006. године, овереног пред Општинским судом у Кикинди, под Ов бр. ... од 05.05.2006. године, те је обавезан тужилац да туженима на име парничних трошкова исплати сваком по 205.250,00 динара са законском затезном каматом на те износе почев од 17.09.2008. године.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужилац Република Србија је благовремено, изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 399. Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС", број 125/04), који се примењује на основу одредбе члана 55. став 2. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", број 111/09), будући да је ревизија против наведене другостепене пресуде изјављена пре 29.12.2009. године, Врховни касациони суд је утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужена Земљорадничка задруга М. је пољопривредно земљиште, као задружну земљу добило у поступку повраћаја задружне земље од Друштвеног предузећа М. Земљиште је добијено на основу закљученог судског поравнања пред Општинским судом у Кикинди 24.12.1996. године, а решењем Општинског суда у Кикинди Дн бр. ... од 13.02.1997. године, на основу тог поравнања, на одређеним парцелама укњижено је право коришћења у корист Земљорадничке задруге М. Потом је решењем Општинског суда у Кикинди Дн бр. ... од 04.04.2006. године на основу тог поравнања и Закона о задругама укњижено право својине на парцелама у корист тужене Земљорадничке задруге М. Тужена Земљорадничка задруга М. је на основу одлуке органа управљања Задруге огласила продају ових непокретности и после одржане лицитације непокретности су непосредном погодбом продате туженом

Д.Д. Затим је закључен писмени уговор о купопродаји 17.04.2006. године који је оверен пред Општинским судом у Кикинди под Ов бр. ... од 05.05.2006. године. Тужени Д.Д. исплатио је купопродајну цену, платио је порез на промет и укњижио се као власник на овим непокретностима на основу решења Општинског суда у Кикинди Дн бр. ... од 17.10.2006. године.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање правилно су нижестепени судови одбили тужбени захтев.

Одредбом члана 1. став 1. Закону о начину и условима враћања имовине стечене радом и пословањем задруга и задругара после 01. јула 1953. године ("Службени гласник СРС" број 46/90) прописано је да имовина стечена радом и пословањем задруга и задругара после 01. јула 1953. године, која је организационим, односно статусним променама пренета без накнаде другим корисницима на основу документованог захтева биће враћена тим задругама, односно њиховим правним следбеницима, на начин и под условима утврђеним овим законом.

По оцени Врховног касационог суда у конкретном случају земљиште које је било у друштвеној својини стечено је поравнањем закљученим пред Општинским судом у Кикинди 24.12.1996. године у ванпарничном поступку, покренутом по службеној дужности ради одређивања у судском поступку земљишта које се враћа по Закону о начину и условима враћања имовине стечене радом и пословањем задруга и задругара после 01. јула 1953. године у корист тужене Земљорадничке задруге М., тако да може прелазити у друге облике својине. Самим тим тужена Земљорадничка задруга М. је могла на основу правног посла - уговора о купопродаји да овим земљиштем располаже у корист туженог Д.Д. Поравнање које су Земљорадничка задруга М. и тужено Друштвено предузеће М. закључили 24.12.1996. године има снагу правноснажне судске одлуке, на основу које је укњижено право коришћења у корист Земљорадничке задруге М., а потом и право својине, није побијано у судском поступку, па је правилан закључак нижестепених суда да поравнање производи правно дејство. Услед тога тужени Д.Д. је савесни купац пољопривредног земљишта које је стекао од тужене Земљорадничке задруге М. уговором о купопродаји који су закључили 2006. године.

Одредбом члана 1. Закона о условима и поступку претварања друштвене својине у друге облике својине ("Службени гласник РС", бр. 48/91, 75/91, 48/94, 51/94), прописано је да предузеће самостално одлучује о претварању друштвене својине са којом управља и располаже у друге облике својине, односно у организовању у мешовито или приватно предузеће, под условима и на начин утврђеним овим законом, док је чланом 5. прописано да се одредбе овог закона односе и на задругу и други привредни субјект, који послује средствима у друштвеној својини. Чланом 1. Закона о претварању друштвене својине на пољопривредном земљишту у друге облике својине ("Службени гласник РС", број 49/92) утврђен је режим својине на пољопривредном земљишту, а то питање различито је регулисано зависно од тога о ком правном основу је правно лице стекло пољопривредно земљиште у друштвеној својини, па је тако ставом 2. члана 1. прописано да пољопривредно земљиште у друштвеној својини, које је правно лице стекло на основу правног посла, као средство за производњу, је друштвени капитал тог предузећа. Ове одредбе се не примењују обзиром да враћање земљишта одређено судским поравнањем, које има снагу извршне исправе и производи правно дејство зато што имовина у власништву земљорадничке задруге не подлеже посебном режиму промета непокретности, који је регулисан Законом о средствима у својини Републике Србије.

Стога су неосновани ревизијски наводи тужиоца о погрешној примени материјалног права.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци пресуде на основу члана 405. став 1. ЗПП, без детаљног образлагања ревизијске одлуке у смислу члана 405. став 2. ЗПП, будући да се у ревизији понављају жалбени разлози које је другостепени суд правилно оценио, а образлагањем ревизијске одлуке не би се постигло ни ново тумачење права.

Председник већа - судија

Снежана Андрејевић, с.р.